

A magyar munkaközösség 2013-2014. tanévi versenyei és a hozzájuk kapcsolódó anyagok

**A verseny anyaga megtalálható a
[www.szepi.hu/iskola/versenyek/segédanyagok/magyaros versenyek 2013-14.](http://www.szepi.hu/iskola/versenyek/segédanyagok/magyaros_versenyek_2013-14)**

HELYESÍRÁSI VERSENY

2013. október 21. 14. 30

Jelentkezz a magyartanárodnál!

Felkészüléshez ajánlott paragrafusok A magyar helyesírás szabályai (14. kiadás) c. könyvből:

- kiejtés szerinti írásmód: 21, 23, 27, 35, 39.
- felszólító mód: 43, 44, 45, 55, 56, 57, 58, 68, 77, 78, 79, 80, 81, 82.
- földrajzi nevek helyesírása: 173–184.
- írásjelek: mondatvégi (241, 242.); vesszőhasználat (243, 244, 245, 247, 248, 249, 250, 251, 254, 255.)
- számok 288-299.

IRODALMI CSAPATVERSENY

2013. november 28. 14. 30

Jelentkezz a magyartanárodnál!

Jelentkezni osztályokból 4-5 fős csapatokkal kell.

A versenyen való részvétel feltétele az alábbi művek alapos elolvasása!

Gárdonyi Géza: A láthatatlan ember

Rejtő Jenő: Az elveszett cirkáló

Rejtő Jenő: A megkerült cirkáló

SZAVALÓVERSENY

2013. december 12. 14. 30

Jelentkezz a magyartanárodnál!

Jelentkezni két verssel kell: egy kötelezően választott és egy szabadon választott verssel!

7-9. évfolyam

- Kötelezően választandó az alábbi Weöres Sándor versekből:

Kismadarak:

Nyitottad az ablakot:
szállj be, napsugár!
Hogy csivogott-csattogott
rengeteg madár:

aranymálkó, pirók,
feketerigó,
sármány, vörösbecs,
kukó,
csíz, tavaszhibó,

pinty, királyka, őszapó,
volt vagy millió,
elsorolni nevüket
én nem is bírom.

Azt tudom csak: valahány
téged szeretett,
mikor szobád ablakát
nyitotta kezéd,

behajolt egy lombos ág,
bimbós, eleven:
mind ott ültek gallyain,
aztán kezeden.

Fuvolázták nevedet
a kismadarak,
mind másként! Hát nem
tudom,
hogyan hívdalak?

Déli felhők

Domb tövében, hol nyúl
szalad,
s lyukat és a róka:
nyári fényben,
napsütésben
felhőt les Katóka.

Zöld fűszál az ajka közt,
tenyerén az álla...
A vándorló felhő-népet
álmosan csodálja.

Elől úszik Mog király,
kétágú az orra,
feje fölött koronája,
mint a habos torta.

Fut mögötte a bolond
szélesen nevetve
nagy púpjából szürke
kigyó
nyúlik az egekbe.

Törött kordén utazik
egy kopasztott kánya,
s haját tépve Bogyvőre,
a király leánya.

És utánuk cifra ház
gördül sok keréken,
benn a cirkusz hercegnője
öltözködik éppen.

Száz ruháját, ékszerét
odaadná szépen,
csak egy hétig
futkoshatna
lenn a nyári réten.

Vöröshajú lányok

Vöröshajú lányok,
mint a gondolat,
felröppennek éjjel
holdvilág alatt.

Este vizet hoznak,
szalmát, tüzfát,
sürögnek, kacagnak,
mint a jó család,

kisöprik az udvart,
csakúgy bizsereg -
ki hinné, hogy éjjel
hol vannak ezek!

Manci, a nagyobbik,
füstön lovagol;
Joli most bújik ki
az eresz alól.

Vöröshajú lánnyal
ne kezdj sohasem...
Fogjátok meg - ott száll -
viszi a szívem!

Szarvasok

Legel az uraság gulyája,
nyugtalan a gulyás
kutyája.
Idegen szagot sejt, a fejét
fölvágja,
szimatol a nedves szél
sodrába.

Szárnya kél a fehér
homoknak,
a völgyben szarvasok
robognak.
Jönnek a szél-árka
völgyből, egyre többen,
száz, meg még több
nyargal egy-seregben.

A szittyós itatón
megállnak,
szarvaik kék eget
kuszálnak.
Egy vén bika szétnéz,
beleront a porba és

nyomában dübörög a
horda.

Himnusz a Naphoz

Lassú tűzzel guruló Nap,
gabonával vemhes hónap
templomában áldozópap!

Mit tudsz a tűnő örömről,
ami a rügyön dörömböl,
hőt-húst váltó légbe
bömböl?

Vasárnap van: ládd, a
réten
lányok kergülnek
középen,
mint a hattyúk,
habfehéren.

Kebelükben lángok
laknak.
Hogy mit kapnak, hogy
mit adnak,
meg se kérdik. Így
mulatnak.

Áldd meg őket, bizsergető
arany-korbács, nedv-
kergető
legmagasabb égi tető!

Csókold hajról hajra őket
s a lócán a vén ülőket
és a tarka temetőket.

Pondró ébred zöld ereken,
görnyedt ember bottal
megyen,
csontváz kattog fönn a
hegyen.

Lompos farkú szél
csatangol,
por-gubát varr, ágat
hangol.
Tej csordul a
nagyharangból.

Nap, ős-éjü forró csónak,
élettelen, maradj jónak,
kötözőnek, oldozónak.

Örök pillanat

Mit málló kőre nem bizol:
mintázd meg
levegőből.

Van néha olyan pillanat
mely kilóg az időből,

mit kő nem óv, megőrzi ő,
bezárva kincses öklét,
jövője nincs és multja
sincs,
ő maga az öröklét.

Mint fürdőző combját ha
hal
súrolta s tovalibbent -

-
így néha megérezheted
önnön-magadban
Istent:

fél-émlék a jelenben is,
és később, mint az
álom.
S az öröklétet ízeled
még innen a halálon.

10-12. évfolyam

- Kötelezően választandó az alábbi Lackfi János versekből:

Fiúk dala

Az összes lány dilis,
Azt, hogy miről susog,
Hiába is vered,
Nem mondja meg : titok.

Mind kastélyban lakik,
Van húsz aranylova,
De azért nem lovon
Hozzák a suliba.

Kertjükben egy fa van,
Igazgyöngyöt terem,
Szekrényükben csoki,
Cukor töméntelen.

A falból zene szól
Náluk, ezt szeretik,
Táncol, pörög-forog
Éjt nappal mindegyik.

A ruhájuk selyem,
Gyémántjuk igazi,
Már ha ezt a mesét
Beveszi valaki.

Mind nyelvet nyújtogat,
S ha felrúgod ezért,
Bög és árulkodik:
Még te kapsz büntetést.

Körmükre szíveket
Tollukkal festenek,
Kibírhatatlanok,
S belénk szerelmesek.

Apám kakasa

Ej, mi a szösz, kakas
szaki,
csak nem a szobában
lakik?
Megzakkant tán az
öregem,
s beengedi ide nekem?
Ide repül, oda kotor,
tele önnel minden bokor,
bár nincs is bokor a
házban,
s a kakast se kell
magázsam.
Kukorékolsz, mint az
ágyú,
az agyunk is belelágyl!
Mint a postás a levelet,
padlónk telepecsételed!
Becsüld meg magad,
öregem,
mert hát úszni nem tudsz
te sem,
s ha levesben kötsz ki
végül,
tarajod is belekékül!
Macska, téged arra intlek,
ne lépj túl bizonyos
szintet!
Kakasnak erős a csőre,
vagdos vele nyakra-főre.
Láttam már félszemű
kandúrt,
biztosítlak, jól elrandult!
S ha a harcban nem
nyuvadsz ki,
hát apám fog
agyoncsapni!

Nyanya

Egy ideje csak a nyanyára
gondolok háza előtt járva.
Szél tépázza őt az
erkélyen,
két pongyolát szárít
szegényem.
Ruháját gyermek nem
cibálja,
macskája is csak prüszköl
rája.
Többet eszik nála a
macska,
valaki bábnak itt hagyta.
Munkája sincs, hogy abba
veszne,
ezért csak bámul egyre,
messze.
Szemében felhők
szekereznek,
az ég vizébe belevesznek.
Oda mennék, kicsit
bosszantsam,
ne időzzön ott fenn
hosszabban,
de a pongyolák szárnyra
kapnak,
s repül velük, nem marad
rabnak.

Örök ősz

Még nyersen a kertben az
őszi valóság,
Már hersen a versem az
esti szobán.
Ám tél jön, iratlan a
csend, ez a hósáv,
Dér-szegte papír,
havazásnyi hiány.
Kihűlve ma perzsel a nyár
heve: láva!
Izzik a mézragacs, vérzik
a som,
De hűl a papíron aszú
mazsolává,
Épül a fejben a nyelvi
idom.
Elhalt, ami él, lebutítva a
múltak,
Épp mint a medúza, ha
partra lapul,
Ám hogyha a nyelvben a
volt tüze gyullad,
Burjánzik az inda, virulva
vadul.
Mondd, győzhet-e végleg
a szó a halálon?
Kétlem, Uram, hisz igénk
sem örök,
De a fátylat, a pókhálót ha
lerántom,

A könyvben a lét tüze
feldübörög:
Mint gyíknak a toroka, ha
lüktet a zöldje,
Úgy szűrik a fényt zizegő
jegenyék,
És izzad aranypikkelyt a
szömörce,
S a földre leontja a tölgy
köpenyét.
És él ez az ősz a szavakba
ragadtan,
Mint mézbe ha pottyán a
kósza darázs,
A semmibe marva libeg
szakadatlan,
Lustább közeg elnyeli, bár
hadonász.
Lám, itt van a versben a
rég tovairant!
Ékkőbe szilárdul a
szarvas, az őz,
És hogyha a tél rád oltja a
villanyt,
Könyvedben a kincs: örök
őszet örökölsz.

Zseb-Isten

Kell valaki, akinek
kivalljam a titkot,
ami el nem mondható,

kikottyantom hipp-hopp!

Ő majd nem adja tovább,
ember benne bízhat,
kéjjel nem színezgeti,
pletykát sose hízlal.

Nem röhög hátam mögött,
és ki sem röhögtet,
nem bírál és nem ítél,
nem tekint kölyöknek.

„Segíts rajtam, Istenem!”
– vonítok bajomban.
Ez már azt jelentené,
végleg padlót fogtam?

Ha magamban sem
hiszek,
rángok tehetetlen,
sok kacat közt meglelem
Istent a zsebemben?

Ki nincs, nem árthat
nekem,
ezért bízom benne.
Kitaláltam, mégis van,
jobban, mintha lenne.

VERS-ÉS NOVELLAÍRÓ PÁLYÁZAT
március 5.

Beadási határidő: 2014.

1. témakör: Bármilyen

- bármilyen téma, bármilyen műfajban
- csak saját, eddig meg nem jelent alkotások nevezhetők
- legalább 3 alkotás
- egy mű legfeljebb 10 oldalas legyen (12-es betűméret, szimpla sortávolság, sorkizárt)

2. témakör: Weöres Sándor

- Weöres Sándor: Paripám csodaszép pejkó című versének mintájára kell verset írni a ritmusát és rímszerkezetét megtartva
- saját alkotás legyen

3. témakör: Goethe

- Goethe: A vándor éji dala című versének fordítása mai, modern, diáknyelvi, szleng szavak felhasználásával
- megtartandó - lehetőségek szerint - az eredeti vers szerkezete, sorok hossza, szótagszáma

4. témakör: Krimi

- műfaja novella legyen, legalább három oldalnyi terjedelmű
- a krimi műfaji követelményeinek feleljen meg
- a piarista gimnázium ne legyen megnevezve benne, de a helyszínek leírásából, az épületet ismerőknek, legyen egyértelmű, hogy a történet az iskolánkban játszódik.

Részletekről kérdezd a magyartanárodat!**7-9. évfolyam**

- Arany János: A nagyidai cigányok (5 p., KGy)
- Cervantes, Miguel: Don Quijote (Radnóti Miklós átdolgozásában, 7 p., BG)
- Coelho, Paulo: Az alkimista (10 p., CsI)
- Coelho, Paulo: A fény harcosának kézikönyve (10 p., CsI)
- Coelho, Paulo: A Mágus (10 p., CsI)
- Coelho, Paulo: A zarándoklat (10 p., CsI)
- Cooper, James Fenimore: Nagy indiánkönyv – első két rész (8 p., KA)
- Csukás István: Keménykalap és krumpliorr (10 p., ZsT)
- Czakó Gábor: Aranykapu – Boldog Salamon király (8 p., TÁ)
- Dékány András: A fekete herceg (7 p., KA)
- Dékány András: Kossuth Lajos tengerésze (7 p., KA)
- Ende, Michael: Momo (10 p., ZsT)
- Ende, Michael: A sátánármányosparázsvarázspokolikörpuncspancslódító (9 p., TÁ)
- Fekete István: Lutra (6 p., SzL)
- Fekete István: Téli berek (7 p., TÁ)
- Fekete István: Zsellérek (7 p., SzL)
- Görög regék és mondák (6 p./5 db., ZsT)
- Hunterford, Roland: Scott és Amundsen – Versenyben a Déli-sarkért (10 p., TP)
- Hünemann, Wilhelm: Lángoló tűz (8 p., BG)
- Kolozsvári Grandpierre Emil: A törökfejes kopja (10 p., MSzT)
- Lázár Ervin: Bikfi-bukfenc-bukferenc (5 p., BG)
- Lázár Ervin: A Hétfejű Tündér (5 fejezet – 10 p., ZsT)
- Lázár Ervin: Szegény Dzsoni és Árnika (5 fejezet – 10 p., ZsT)
- Mándy Iván: Csutak színre lép (8 p., BG)
- Mann, Thomas: A kiválasztott (10 p., TÁ)
- Milne, Alan Alexander: Holnemvolt (7 p., BG)
- Molière: A képzelt beteg (5 p., KGy)
- Molnár Ferenc: Andor (10 p., SzL)

Molnár Ferenc: Az éhes város (8 p., SzL)
Nagy Lajos: Képtelen természetrajz (1 p./novella, ZsT)
Padisák Mihály: Éljen a száműzetés (6 p., TÁ)
Park, Linda Sue: Min mester inasa (7 p., KA)
Rejtő Jenő: Pizskos Fred, a kapitány (6 p., CzZs)
Rideg Sándor: Indul a bakterház (10 p., ZsT)
Rónai László: Hajrá Felhegy! (8 p., BG)
Rónaszegi Miklós: Kartal kalandos esküvője (9 p., TÁ)
Rónaszegi Miklós: A rettenetes Kartal (7 p., TÁ)
Scott, Walter: Ivanhoe (10 p., KGy)
Supervielle, Jules: A gyermekrabló (9 p., SzL)
Swift, Jonathan: Gulliver utazásai – első két rész (7-7 p., BG)
Szabó Magda: Sziget-kék (7 p., SzL)
Szabó Magda: Tündér Lala (7 p., SzL)
Szentiványi Jenő: A görög gálya titka (4 p., KA)
Tamási Áron: Hazai tükör (10 p., TÁ)
Tamási Áron: Jégtörő Mátyás – Ragyog egy csillag (mindkét rész, 9 p., LD)
Verne, Jules: Sándor Mátyás (9 p., CzZs)
Vulpius, Chriatian: Haramiák kapitánya (6 p., KA)
Wallace: Ben Hur (8 p., MSzT)
Young, Paul: A viskó (8 p., KGy)

BG: Böszörményi Géza, CsI: Csányi Ildikó, CzZs: Czeglédi Zsolt, KA: Károlyi Attila, KGy: Keserű György, LD: Lipták Dániel, MSzT: Mészárosné Szabó Tünde, SzL: Szabó László, TÁ: Tóth Ákos, TP: Tőzsér Pál, ZsT: Zsova Tamás

10-12. évfolyam

- Ajtmatov, Csingiz: A tengerparton futó kutya (5 p., KA)
- Arany János: Toldi szerelme (7 p., ZsT)
- Babits Mihály: Gólyakalifa (8 p., ZST)
- Babits Mihály: Timár Virgil fia (6 p., KGy)
- Balzac, Honoré de: A számbőr (7 p., KA)
- Benedek Szabolcs: A vérgróf (6 p., SzL)
- Böll, Heinrich: Biliárd fél tízkor (10 p., TÁ)
- Coelho, Paulo: A Mágus (10 p., CsI)
- Cronin, Archibald Joseph: A mennyország kulcsa (8 p., MSzT)
- Cseh Tamás–Bereményi Géza: Frontátvonulás (5 p., KGy)
- Déry Tibor: Képzelt riport egy amerikai pop-fesztiválról (6 p., BG)
- Dosztojevszkij: Karamazov testvérek (10. p., KA)
- Druon, Maurice: Elátkozott királyok 1-3. kötet (10 p., MSzT)
- Eco, Umberto: A Foucault-inga (10 p., KA)
- Eco, Umberto: A rózsza neve (10 p., KGy)
- Ézsaiás Erzsébet: A hit pajzsa – Olofsson Placid atya élete (6 p., KGy)
- Follett, Ken: Az évszázad regénye I-II. (10-10 p., AL)
- Follett, Ken: Az idők végezetéig (10 p., AL)
- Follett, Ken: Katedrális (10 p., AL)
- García Márquez, Gabriel: Baljós óra (8 p., SzL)
- García Márquez, Gabriel: Szerelem kolera idején (8 p., SzL)
- Gergely Ágnes: Őrizetlenek (9 p., TÁ)
- Greene, Graham: Hatalom és dicsőség (8 p., TP)
- Hamvas Béla: Az öt géniusz (7 p., LD)
- Háy János: Dzsigerdilen (8 p., SzL)
- Háy János: A Senák (5 p., SzL)
- Hemingway, Ernest: Búcsú a fegyverektől (8 p., AL)
- Herczeg Ferenc: Az élet kapuja (8 p., KA)
- Hrabal, Bohumil: Táncórák idősebbeknek és haladóknak (10 p., KGy)
- Hunyady Sándor: A fekete lovag (8 p., KA)
- Huxley, Aldous: Szép új világ (7 p., CzZs)
- Ibsen, Henrik: Solness építőmester (6 p., BG)

Ignác, Loyolai Szent: A zarándok (visszaemlékezései, 5 p., KGy)
Jókai Mór: Egy magyar nábob (10 p., ZsT)
Jókai Mór: A lócsei fehér asszony (10 p., ZsT)
Kesey, Ken: Száll a kakukk fészkére (8 p., MSzT)
Kosztolányi Dezső: Aranyárkány (9 p., BG)
Kosztolányi Dezső: Pacsirta (10 p., ZsT)
Krasznahorkai László: Sátántangó (8 p., SzL)
Leacock, Stephen: A kék Edward (6 p., BG)
Lowry, Louis: Az emlékek őre (6 p., KGy)
Márai Sándor: A gyertyák csonkig égnek (7 p., KA)
Márai Sándor: Szindbád hazamegy (7 p., KA)
Márai Sándor: Vendéjáték Bolzanóban (7 p., BG)
Merle, Robert: Mesterségem a halál (7 p., MSzT)
Mikszáth Kálmán: Új Zrínyiász (7 p., TÁ)
Molnár Ferenc: Andor (8 p., SzL)
Molnár Ferenc: Az éhes város (7 p., SzL)
Móra Ferenc: Aranykoporsó (10 p., KA)
Móra Ferenc: Ének a búzamezőkről (10 p., KA)
Móricz Zsigmond: Sárarany (6 p., AL)
Móricz Zsigmond: Tündérvilág (10 p., KA)
Nyírő József: Íme, az ember (8 p., KA)
Ottlik Géza: Buda (9 p., TÁ)
Quoist, Michel: Szeress! (Dani naplója, 7 p., BG)
Scruton, Roger: Anglia, egy eltűnő ideál (9 p., LD)
Shakespeare: Lear király (10 p., ZsT)
Shaw, Irwin: Oroszlánkölykök (10 p., CzZs)
Sienkiewicz: Quo vadis? (10 p., ZsT)
Spiró György: Tavaszi tárlat (5 p., AL)
Stendhal: A párizsi kolostor (8. p., KA)
Szabó Magda: Az ajtó (6 p., KGy)
Szerb Antal: Utas és holdvilág (8 p., LD)
Teller, Janne: Semmi (6 p., KGy)
Tolsztoj, Lev: Feltámadás (10 p., BG)
Wass Albert: Tizenhárom almafa (7 p., TÁ)

Werfel, Franz: A Musza Dagh negyven napja (10 p., TÁ)

Závada Pál: Jadviga párnája (10 p., LD)

BG: Böszörményi Géza, CsI: Csányi Ildikó, CzZs: Czeglédi Zsolt, KA: Károlyi Attila, KGy: Keserű György, LD: Lipták Dániel, MSzT: Mészárosné Szabó Tünde, SzL: Szabó László, TÁ: Tóth Ákos, TP: Tőzsér Pál, ZsT: Zsova Tamás